

Қазақстан Республикасы Кәсіподақтар Федерациясы
Бас Кеңесінің 2021 жылғы «02» Маусымындағы № 1т.5
Қосымша

**Қазақстан Республикасы Кәсіподақтар федерациясының
халықаралық ынтымақтастықты дамыту
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Нұр-Сұлтан, 2021 жыл

МАЗМҰНЫ

1. КІРІСПЕ	2
2. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САЛАСЫНДАҒЫ АҒЫМДАҒЫ АХУАЛДЫ ТАЛДАУ	3
3. ҚЫЗМЕТТІҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРЫ, МІНДЕТТЕРІ МЕН БАҒЫТТАРЫ	6
3.1. Бағдарламаның мақсаты	
3.2. Бағдарламаның мақсатты аудиториясы	
3.3. Бағдарламаның міндеттері	
4. БІРІККЕН ҰЛТТАР ҰЙЫМЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ҰЙЫМДАРЫМЕН ЖӘНЕ БАСҚА ДА ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМДАРМЕН ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУЫ	8
4.1. Лайықты еңбек мәселелері бойынша техникалық қолдау тобымен және Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдері үшін ХЕҰ бюросымен және халықаралық еңбек ұйымының еңбекшілер қызметі жөніндегі бюросымен өзара іс – қимыл жасау	
4.2. ХЕҰ конвенцияларын ратификациялауға бастамашылық ету жөніндегі қызмет	
4.3. Халықаралық кәсіподақ ұйымдарымен ынтымақтастықты нығайту (Халықаралық Кәсіподақтар конфедерациясы және жалпыға бірдей Кәсіподақтар конфедерациясы)	
4.4. Басқа халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық орнату	
5. ШЕТ ЕЛДЕРДІҢ ҰЛТТЫҚ КӘСІПОДАҚ ОРТАЛЫҚТАРЫМЕН ӨЗАРА ІС - ҚИМЫЛ ЖАСАУ	11
5.1. Шетелдік кәсіподақтарымен Халықаралық ұйымдарға жұмыс сапарлары	
5.2. Мүшелік ұйымдардың халықаралық кәсіподақ бірлестіктерімен байланыс орнатуына жәрдемдесу	
5.3. Жаңа аймақтық халықаралық кәсіподақ бірлестіктеріне бастамашылық ету	
5.4. Федерацияның және оның мүшелік ұйымдарының қызметі туралы шетелдік кәсіподақ жұртшылығын хабардар ету	
6. КӘСІПОДАҚ КАДРЛАРЫ МЕН АКТИВТЕРІНІҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ	12
7. ҚОРЫТЫНДЫ.....	13

1. КІРІСПЕ

Қазақстан Республикасы Кәсіподақтар Федерациясы (мәтін бойынша - Федерация) әлемдік кәсіподақ қозғалысың құрамдас бөлігі болып табылады және өзінің халықаралық қызметін еңбекшілер мен кәсіподақтардың негізгі құқықтарын қоса алғанда, еңбекшілер мен мүшелердің құқықтарын қорғау, орнықты даму, лайықты еңбек стандарттарын енгізу, жалпыға бірдей әлеуметтік қорғау, адам құқықтарын сақтау, табыстарды әділ бөлу, әлемдегі кедейлікті жою ісінде шетелдік кәсіподақтарымен ынтымақтастық қағидаттарын құрайды.

Федерация өзінің халықаралық қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясымен берілген құқықтар негізінде, Қазақстан Республикасының "Кәсіптік одақтар туралы" Заңымен, халықаралық шарттарымен, Жарғының және федерацияның бағдарламалық құжаттарының ережелеріне сәйкес жүзеге асырады.

Демократия, ашықтық және жаһандық ынтымақтастық қағидаттарына негізделген қызмет, федерацияның халықаралық Кәсіподақ қозғалысының маңызды жүзеге асырылатын шешуші құралдары болып табылады.

Уақыт талабына жауап бере отырып, Федерация кәсіподақ қозғалысының жаңа моделін құруға, кәсіподақтардың қоғамдағы беделін одан әрі нығайтуға, әлеуметтік әріптестікті түбегейлі жетілдіруге, еңбек адамын практикалық қорғауға бағытталған жаңа бағыт алды.

Бүгінгі таңда Федерацияның басым бағыттарының бірі халықаралық ұйымдарымен және шет елдердің ұлттық кәсіби орталықтарымен ынтымақтастықты нығайту, әлемдік кәсіподақ қозғалысына белсенді қатысу, халықаралық еңбек ұйымымен (ХЕҰ) және оның басқа құрылымдық ұйымдарымен сындарлы өзара іс-қимыл болып табылады.

Жоғарыда аталған бағыттарды жүзеге асыру мақсатында федерацияның XXVI съезінде халықаралық ынтымақтастық мәселелері бойынша жаңа бағдарлама әзірлеу туралы шешім қабылданды.

Халықаралық ынтымақтастықты дамыту бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Қазақстанның Кәсіподақтары халықаралық ынтымақтастықты нығайтады" федерациясы XXVI съезінің қарары, және де кәсіподақтардың 2020-2025 жылдарға арналған стратегиясын іске асыру бойынша федерацияның негізгі іс-шаралар жоспарына және "бірлікте әділдік пен дамуға» негізінде әзірленді.

Бағдарламада халықаралық қызмет саласындағы ағымдағы жағдай келтіріледі, басымдықтар белгіленеді және Федерация қызметінің стратегиялық маңызды бағыттарын одан әрі іске асыру жөніндегі шаралар келтіріледі.

2. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САЛАСЫНДАҒЫ АҒЫМДАҒЫ АХУАЛДЫ ТАЛДАУ

Халықаралық ұйымдармен және шетелдік кәсіподақ бірлестіктерімен ынтымақтастық, Қазақстан Республикасы кәсіподақтар Федерациясы (мәтін бойынша - Федерация) қызметінің ажырамас бөлігі болып табылады. Бұл қызмет Федерацияның қабылданған 2020-2025 жылдарға арналған "бірлікте әділдік пен дамуға" стратегиясының негізінде жүзеге асырылады, оның шеңберінде Халықаралық ынтымақтастық саласындағы қызметтің бағыттары айқындалған.

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасы Халықаралық еңбекті ұйымдастыру жөніндегі 190 Конвенцияның 24-ін ратификациялады, оның ішінде 8 негізгі, 4 директивтік және 12 техникалық. Федерация ұлттық заңнаманы халықаралық стандарттармен және нормалармен одан әрі үйлестіруге бағытталған ХЕҰ-ның неғұрлым маңызды конвенцияларын Қазақстан Республикасының ратификациялауына бастамашылық ету процесін жалғастыруда.

Халықаралық ынтымақтастықты нығайту мақсатында Федерация лайықты еңбек мәселелері бойынша техникалық қолдау тобының жетекші мамандарымен, Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдері үшін ХЕҰ бюросымен және халықаралық еңбек ұйымының еңбекшілер қызметі бюросымен тәжірибе алмасу бойынша жұмыс жүргізуде. Одан әрі өзара іс-қимыл жасау үшін өзара ынтымақтастықтың бағыттары қалыптастырылды, оның шеңберінде бірлескен жұмыстың 2021-2022 жылдарға арналған басымдықтары айқындалды. Уағдаластық шеңберінде өткізу және ұйымдастыру жоспарланған бірқатар іс-шаралар белгіленген.

Федерацияның ынтымақтастықты нығайтудағы маңызды бағыттарының бірі - әртүрлі халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық.

Бүгінгі таңда федерация шетелдік кәсіподақтар мен халықаралық ұйымдары, соның ішінде Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ) жүйесінен - ХЕҰ, халықаралық көші –қон ұйымы (ХКҚҰ), БҰҰ-әйелдер қатарынан 36 ұйыммен ынтымақтастық орнатты. Бұдан басқа, федерация кәсіподақ көшбасшыларын оқыту және біліктілігін арттыру бойынша жапондық Халықаралық еңбек қорымен (ЖХЕК) ұзақ мерзімді сындарлы ынтымақтастықты жолға қойды. Қормен жұмыс тұрақты негізде жүргізіледі. Ф.Эберт кәсіподақ белсенділері мен жастарды оқыту, біліктілігін арттыру мәселелері бойынша.

2021 жылы еңбекші әйелдердің құқықтарын ілгерілету мақсатында "Халықаралық Жаһандық Әйелдер көшбасшылығы" ұйымымен еңбек мигранттарының құқықтарын қорғау жөніндегі USAID (ЮСАИД) жобасын іске асыру шеңберінде "Винрок Интернейшнл" халықаралық ұйымымен ынтымақтастық туралы меморандумдар жасалды.

Бұдан басқа, федерация 12 шетелдік кәсіподақ орталығымен, оның ішінде Грузия кәсіподақтар бірлестігімен, Малайзия кәсіподақтар Конгресімен, Армения Кәсіподақтар федерациясымен, Түркия мемлекеттік MEMUR-SEN

қызметшілер кәсіподақтары Конфедерациясымен, Моңғолия кәсіподақтар Конфедерациясымен, Бүкілқытай Кәсіподақтар федерациясымен, Әзірбайжан кәсіподақтар Конфедерациясымен, Тәжікстанның тәуелсіз Кәсіподақтар федерациясымен, Өзбекстан Кәсіподақтар федерациясымен, Қырғызстан Кәсіподақтар федерациясымен өзара түсіністік және ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойды, сондай-ақ Италияның Еңбек одағымен ниеттер хаттамасына қол қойылды.

Федерация сонымен қатар Грузия кәсіподақтар бірлестігімен, Ресейдің тәуелсіз Кәсіподақтар федерациясымен, Әзірбайжан кәсіподақтар Конфедерациясымен, Британдық кәсіподақтар Конгресімен және Өзбекстан Кәсіподақтар федерациясымен одан әрі ынтымақтастық бойынша келіссөздер жүргізді.

Федерацияның халықаралық ынтымақтастық саласындағы тағы бір маңызды бағыты халықаралық кәсіподақтар конфедерациясымен (ХКК) және жалпыға ортақ кәсіподақтар конфедерациясымен (ЖОКК) ынтымақтастықты нығайту болып табылады. Осыған байланысты бүгінде Федерацияның алдында осы Халықаралық ұйымдарға мүшелікті жаңарту міндеті тұр.

Осы міндетті іске асыру мақсатында Федерация өз тарапынан айтарлықтай жұмыс атқарды және бүгінгі күні ХКК ұсынымдарында көрсетілген бірқатар ескертулер жойылды. Сарапшылар комитетінің ХЕҰ Конвенциялары мен ұсынымдарын қолдану жөніндегі ескертулерін жою жөнінде қабылданған шаралардың нәтижесінде Қазақстан Республикасының заңнамасы халықаралық стандарттарға сәйкес келтірілді. Атап айтқанда, 2020 жылғы 4 мамырда "Еңбек мәселелері бойынша кейбір заңнамалық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" ҚР Заңымен түзетулер күшіне енді, мысалы, кәсіподақтардың міндетті қауымдастығын алып тастау, кәсіподақтарды тіркеу рәсімін оңайлату, жұмыс берушілер өкілдері мен олардың өкілеттіктері ұғымын нақтылау және т.б.

Өзара іс-қимыл шеңберінде тұрақты негізде Кәсіподақтар федерациясының қызметі туралы ХКК хабардар ету жүргізілетінін атап өту маңызды. Бұл жұмыс оң нәтижелерді көрсетеді, сондықтан 2020 жылы федерация өкілдері ХЕҰ және ХКК ұйымдастырған бірқатар іс-шараларға қатысты.

2020 жылы кәсіподақтар федерациясының Атқару Комитеті Федерацияның ЖОКК-ға мүшелік ұйым ретінде кіруі туралы мәселені қарады. Нәтижесінде ЖОКК Атқару Комитеті ҚРКФ өтінішін қарау бойынша ЖОКК комиссиясын құру туралы қаулы қабылдады.

Бүгінгі таңда Федерацияның маңызды міндеті оның өкілдерінің, соның ішінде мүшелік ұйымдардың барлық халықаралық іс-шараларға қатысуын жандандыру болып табылады. Сонымен қатар, Федерация кәсіподақ қызметкерлерінің, орталық аппарат қызметкерлерінің, сондай-ақ мүшелік ұйымдар өкілдерінің кәсіби дағдыларын арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

Мысалы, федерация өкілдері ХЕҰ бюросының жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау мәселелері бойынша экономистерді, конфликтологтарды,

әлеуметтанушыларды және басқа да сарапшыларды тарта отырып, гендерлік теңдік, жастарды жұмыспен қамту, Ұжымдық келіссөздер, еңбек қатынастары, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша бірқатар семинар-тренингтерге қатысты.

2020 жылы федерация өкілдері кәсіподақ қызметі бойынша 19 онлайн халықаралық іс-шараларға, оның ішінде еңбек саласындағы маңызды халықаралық іс-шараларға қатысты. Жалпы өткен жылы ХЕҰ-ның 12 іс-шарасына 25 өкіл, сондай-ақ ХЕҰ ұйымдастырған 7 іс-шараға 18 өкіл қатысты. Семинарлар мен халықаралық конференцияларға қатысушылар үлкен қызығушылық танытып, алған білімдерінің маңыздылығын атап өтті.

Сонымен қатар, кәсіподақ мүшелері, Федерацияның орталық аппараты мен аймақтық кәсіподақ ұйымдарының қызметкерлері жыл сайын ЖХЕҚ Жапон Халықаралық еңбек қорында білім алады. Ынтымақтастықтың барлық кезеңінде осы ұйымда оқудан өткендердің жалпы саны 34 адамды құрайды, осы жылы Федерацияның тағы үш өкілінің қатысуы жоспарлануда.

Ф. Эберт қорымен бірлескен қызмет жемісті жүргізілуде. Жыл сайын Конфликтология және еңбек дауларын шешу бойынша кемінде үш бірлескен оқыту семинары өткізіледі.

2021 жылы бүгінгі таңда 67 кәсіподақ қызметкері оқудан өтті және жыл соңына дейін Федерацияның өңірлік мүшелік ұйымдары қатарынан 50-ден астам өкіл қосымша оқытылуы жоспарлануда. Сонымен қатар, федерацияның жастар арасынан бес өкілі Ф.Эберт қорының Жастар көшбасшылығы бағдарламасын оқытуға қатысады.

Федерацияның тағы бір басым бағыты ынтымақтастықты нығайту және Халықаралық ұйымдарға мүшелікті қайта бастау, сондай-ақ мүшелік ұйымдарды халықаралық салалық кәсіподақтарға кіруге ынталандыру болып табылады.

Федерация құрамына 23 салалық кәсіподақ ұйымы кіреді, олардың 11-і Халықаралық қызметті жүзеге асырады және 25 түрлі халықаралық салалық кәсіподақтардан (ХСК) тұрады. Осылайша, екі немесе одан да көп халықаралық ұйымдардан тұратын бірқатар салалық кәсіподақтар бар.

Мысалы, қазақстандық білім және ғылым қызметкерлерінің салалық кәсіптік одағы 4 халықаралық ұйымның мүшесі болып табылады, ал "Казпрофметалл" салалық тау-кен металлургия кәсіптік одағы және құрылыс кешені мен ТҮКШ қызметкерлерінің кәсіптік одағы 3 ұйымның мүшесі болып табылады.

Федерация жүргізіліп жатқан жұмысты интернет-ресурстар мен газет арқылы тұрақты негізде жариялап отырады. Сонымен қатар, шетелдік кәсіподақтармен тәжірибе алмасу және басқа да бірлескен іс-шаралар туралы ақпараттық материалдар дайындалуда.

3. ҚЫЗМЕТТІҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРЫ, МІНДЕТТЕРІ МЕН БАҒЫТТАРЫ

Федерация және оның мүшелік ұйымдары халықаралық кәсіподақ қозғалысының ажырамас бөлігі бола отырып, халықаралық кәсіподақ қоғамдастығының базалық қағидаттарына, мақсаттары мен міндеттеріне өздерінің бейілділігін растайды, Қазақстан кәсіподақтарының бірлігін нығайтуды және халықаралық еңбек ұйымымен, халықаралық кәсіподақ ұйымдарымен және шетелдік ұлттық кәсіподақ орталықтарымен кәсіподақтық ынтымақтастық, тең құқықты және өзара тиімді ынтымақтастық, ұлттық мүдделерді өзара құрметтеу қағидаттары негізінде белсенді ынтымақтастықты жақтайды.

3.1. Бағдарлама мақсаты:

Осы бағдарлама қызметкерлердің еңбек құқықтары мен әлеуметтік-экономикалық мүдделерін қорғау және халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға жәрдемдесу, халықаралық ұйымдармен, ұлттық және халықаралық кәсіподақ бірлестіктерімен тығыз ынтымақтастық жөніндегі табысты қызметті жүзеге асыру мақсатында әзірленді және мынадай стратегиялық бағыттардан тұрады:

1) еңбек саласындағы жаһандық үрдістерді зерделеу, оның ғылыми-практикалық әлеуеті мен тәжірибесін пайдалану, әлеуметтік-еңбек қатынастары саласындағы Халықаралық еңбек нормалары мен стандарттарын әзірлеуге және енгізуге жәрдемдесу мақсатында Халықаралық еңбек ұйымымен өзара іс-қимыл жасау;

2) Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) жүйесіне кіретін ұйымдармен және басқа да халықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты дамыту болып табылады;

3) халықаралық салалық және аймақтық кәсіподақ бірлестіктерімен ынтымақтастықты тереңдету болып табылады;

4) Федерацияның халықаралық кәсіподақтар конфедерациясына және жалпыға ортақ кәсіподақтар конфедерациясына мүшелігін жаңарту жөнінде шаралар қабылдау;

5) кәсіподақ кадрлары мен активтерінің біліктілігін арттыру, бірлескен семинарлар мен конференциялар өткізу, оң халықаралық тәжірибені жинақтау және тарату үшін халықаралық байланыстарды белсенді пайдалану;

6) Федерацияның лайықты еңбек мәселелері бойынша техникалық қолдау тобымен және Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдері үшін ХЕҰ Бюросымен және халықаралық еңбек ұйымының еңбекшілер қызметі жөніндегі бюросымен ынтымақтастық бағдарламаларын іске асыру;

7) Федерация және мүшелік ұйымдар жұмысында кәсіподақтар қызметінің озық практикаларын енгізуді қамтамасыз ету және тәжірибе алмасуды жүзеге асыру;

8) әлемдік кәсіподақ қозғалысының идеяларын ел ішінде тарату және Федерацияның халықаралық аренадағы беделін арттыру;

9) мүшелік ұйымдардың халықаралық кәсіподақ бірлестіктерімен және өзге де ұйымдармен байланыс орнатуына жәрдемдесу болып табылады;

10) лайықты еңбек, жұмыссыздық пен кедейлікті жою, еңбек құқықтары мен мүмкіндіктерінің теңдігін қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық бастамаларды қандай да бір кемсітушіліксіз ілгерілету;

11) шетелдік кәсіподақ федерациясы қозамдығы мен оның мүшелік ұйымдарының қызметі туралы кеңінен ақпараттандыруды қамтамасыз ету, осы мақсаттар үшін заманауи байланыс құралдары мен Интернет-ресурстарды пайдалану.

3.2. Бағдарламаның мақсатты аудиториясы:

Осы бағдарлама мынадай нысаналы топтармен – халықаралық ұйымдармен, халықаралық кәсіподақ ұйымдарымен, шет елдердің ұлттық кәсіптік орталықтарымен, Федерацияның мүшелік ұйымдарымен ынтымақтастыққа қолданылады. Байланыстарды нығайту процесінде Федерация лайықты еңбек идеяларын, еңбекшілердің еңбек және әлеуметтік құқықтарының теңдігін қандай да бір кемсітусіз іске асыруға, БҰҰ конвенцияларында, ХЕҰ-да, Еуропалық әлеуметтік Хартияның негізгі ережелерінде, Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын басқа да халықаралық ұйымдардың Конвенциялары мен пактілерінде бекітілген Халықаралық еңбек нормалары мен кәсіподақтардың құқықтарын сақтауға ықпал етуге ұмтылатын болады.

3.3. Бағдарламаның міндеттері:

1) кәсіподақ ынтымақтастығы, тең құқықты және өзара тиімді ынтымақтастық, экономиканың жаһандануы, елдердің экономикалық жағдайының өсіп келе жатқан поляризациясы, еңбек көші-қонының өсуі жағдайларында еңбекшілердің құқықтары үшін күрестегі ұлттық мүдделерді өзара құрметтеу қағидаттары негізінде халықаралық қызметті құру;

2) мүшелік ұйымдарды халықаралық кәсіподақ қызметіне тарту, халықаралық кәсіподақ ұйымдарындағы мүшелік ұйымдардың санын ұлғайту;

3) шетелдік тәжірибені зерделеу, шет мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық жағдайына, халықаралық кәсіподақ ұйымдары мен шетелдік ұлттық кәсіптік орталықтардың қызметіне талдау жүргізу және мүшелік ұйымдарды қажетті ақпаратпен қамтамасыз ету және кәсіподақ белсенділерін оқыту мен біліктілігін арттыру;

4) Қазақстанда қандай да бір кемсітушіліксіз лайықты еңбек, жұмыссыздық пен кедейлікті жою, еңбек құқықтары мен мүмкіндіктерінің теңдігін қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық бастамаларды ілгерілету;

5) федерацияны және оның мүшелік ұйымдарын жүргізіліп жатқан қызмет туралы әлемдік кәсіподақ қозғалысын хабардар ету арқылы шетелде танымал ету.

4. БІРІККЕН ҰЛТТАР ҰЙЫМЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ҰЙЫМДАРЫМЕН ЖӘНЕ БАСҚА ДА ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМДАРМЕН ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУ

ХЕҰ құрылымдарымен бірлескен іс-қимыл бүгінде өзінің оң нәтижелерін бұзады және Федерацияның халықаралық қызметін дамыту саласында ерекше маңызға ие. Бұл тәжірибені федерация жыл сайынғы негізде бірлескен жобаларды дамытуға және іске асыруды жалғастыруға ниетті.

Алдағы кезеңде лайықты еңбек мәселелері бойынша техникалық қолдау тобымен және Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдері үшін ХЕҰ бюросымен және халықаралық еңбек ұйымының еңбекшілер қызметі жөніндегі бюросымен уағдаластық негізінде Федерация еңбекшілердің құқықтарын қорғауға қатысты мәселелер бойынша бірқатар іс-шаралар өткізуді жоспарлап отыр, оның ішінде бірқатар бірлескен жобаларды іске асыру көзделген.

4.1. Лайықты еңбек мәселелері бойынша техникалық қолдау тобымен және Шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдері үшін ХЕҰ бюросымен және халықаралық еңбек ұйымының еңбекшілер қызметі жөніндегі бюросымен өзара іс-қимыл жасау.

ХЕҰ өңірлік офисімен одан әрі өзара іс-қимыл жасау үшін өзара ынтымақтастықтың бағыттары қалыптастырылды, оның шеңберінде бірлескен жұмыстың 2021-2022 жылдарға арналған басымдықтары айқындалды. Уағдаластық шеңберінде өткізу және ұйымдастыру жоспарланған бірқатар іс-шаралар белгіленді, оның ішінде:

1. Еңбек саласындағы зорлық-зомбылық пен қысымшылықты жою туралы ХЕҰ № 190 Конвенциясын талқылау бойынша сараптамалық кездесу.

2. Шетелдік кәсіби орталықтардағы әріптестердің, халықаралық сарапшылардың қатысуымен еңбекақы төлеу мәселелері бойынша дөңгелек үстел (оның ішінде ең төменгі жалақыны белгілеу критерийлері, ең төменгі күнкөріс деңгейі).

3. Халықаралық еңбек нормалары, оның ішінде еңбек көші-қоны бойынша кәсіподақ қызметкерлеріне арналған оқыту семинары.

4. Орталық Азия өңіріндегі кәсіподақ ұйымдарына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция.

5. Еңбекті қорғау мәселелері бойынша сараптамалық кездесу (дөңгелек үстел) (жұмыс орындарына кезекті қайта оралу).

6. Қазақстан кәсіподақтар Федерациясы мен Өзбекстан Кәсіподақтар федерациясының экологиялық апат аймағы (Арал маңы) мәселелері бойынша шекара маңындағы ынтымақтастығы.

7. Қазақстан мен Украина кәсіподақтарының секторлық ынтымақтастығы - "Арселор Миттал Теміртау" АҚ кәсіпорнында тау-кен металлургия және көмір салаларының салалық кәсіподақтарына арналған іс-шара.

8. Қазақстанда ХЕҰ конвенцияларын ратификациялау мәселелерін талқылау бойынша бірқатар сараптамалық кездесулер өткізу.

9. ХЕҰ Мәскеу кеңсесі Федерациясы делегациясының және ХЕҰ Бюросының Швейцарияның Женева қаласына сапары.

10. ХЕҰ жобаларын іске асыру:

1) Еңбекті қорғау, экономиканы формадан кейінгі қалпына келтіру, жұмыс орындарына оралу;

2) бейресми жұмыспен қамту;

3) Тау-кен металлургия кешеніндегі секторлық ынтымақтастықты күшейту мәселелері бойынша.

4.2. ХЕҰ конвенцияларын ратификациялауға бастамашылық ету жөніндегі қызмет.

Алдағы кезеңде Федерация "дамушы елдерді ерекше ескере отырып, ең төменгі жалақыны белгілеу туралы" ХЕҰ № 131 конвенциясын ратификациялау мәселелері бойынша, оның ішінде жалақыны жыл сайын индекстеу мәселесі бойынша консультациялар өткізу бойынша ҚР Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі құрған жұмыс тобына белсенді қатысуға ниетті.

Бұдан басқа, Федерация Қазақстан Республикасының Үкіметі, жұмыс берушілердің республикалық бірлестіктері мен кәсіптік одақтардың республикалық бірлестіктері арасындағы 2021-2023 жылдарға арналған Бас келісімде көзделген ХЕҰ-ның 20 халықаралық конвенциясын ратификациялау мәселелері бойынша консультативтік жұмысқа белсенді қатысуды жоспарлап отыр, атап айтқанда:

1) № 47 "жұмыс уақытын аптасына қырық сағатқа дейін қысқарту туралы»;

2) № 97 "көшіп-қонушы қызметкерлер туралы»;

3) № 102 "әлеуметтік қамсыздандырудың ең төменгі нормалары туралы"»;

4) № 117 " әлеуметтік саясаттың негізгі мақсаттары мен нормалары туралы»;

5) № 118 "ел азаматтарының, шетелдіктердің және азаматтығы жоқ адамдардың әлеуметтік қамсыздандыру саласындағы тең құқылығы туралы»;

6) № 131 " Ерекше ескере отырып, ең төменгі жалақыны белгілеу туралы"»;

7) № 132 " ақылы демалыс туралы»;

8) № 143 "көші-қон саласындағы теріс пайдаланушылықтар туралы және Көшіп-қонушы жұмыскерлерге мүмкіндіктер мен айналыс теңдігін қамтамасыз ету туралы"»;

9) № 154 " ұжымдық келіссөздерге жәрдемдесу туралы»;

10) № 157 " Әлеуметтік қамсыздандыру саласында құқықтарды сақтаудың халықаралық жүйесін белгілеу туралы»;

11) № 158 "жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек қатынастарын тоқтату туралы»;

- 12) № 159 "мүмкіндігі шектеулі адамдарды кәсіптік оңалту және жұмыспен қамту туралы»;
- 13) № 160 " еңбек статистикасы туралы»;
- 14) № 161 " гигиена қызметтері туралы»;
- 15) № 168 " жұмыспен қамтуға жәрдемдесу және жұмыссыздықтан қорғау туралы»;
- 16) № 173 "кәсіпкердің төлемге қабілетсіз болған жағдайында еңбекшілердің талаптарын қорғау туралы»;
- 17) № 175 "толық емес жұмыс уақыты жағдайындағы жұмыс туралы»;
- 18) № 184 " ауыл шаруашылығындағы еңбек қауіпсіздігі және гигиенасы туралы»;
- 19) № 189 "үй қызметкерлерінің лайықты еңбегі туралы»;
- 20) № 190 "еңбек саласындағы зорлық-зомбылық пен қудалауды жою туралы".

4.3. Халықаралық кәсіподақ ұйымдарымен ынтымақтастықты нығайту (Халықаралық Кәсіподақтар конфедерациясы және жалпыға бірдей Кәсіподақтар конфедерациясы).

Федерацияның алдында Халықаралық кәсіподақтар конфедерациясымен (ХКК) және Жалпыға бірдей кәсіподақтар конфедерациясымен (ЖБКК) ынтымақтастықты нығайту міндеті тұр, Федерация қызметінің одан әрі бағыты осы Халықаралық ұйымдарға мүшелікті жаңарту бойынша әзірленген іс-қимыл алгоритмдерін іске асыру болады.

Федерация өткізілетін қызмет туралы хабардар ету жөніндегі жұмысты жалғастырады, сондай-ақ басқа да халықаралық ұйымдарды хабардар ету жөніндегі мәселені талқылайды. Сонымен қатар, МКП-ға мүшелікті қалпына келтіру бойынша келіссөздер жүргізу үшін Федерация МКП-ның бас кеңсесіне Бельгияның Брюссель қаласына жұмыс сапарын жоспарлап отыр.

Федерацияның тағы бір маңызды бағыты - ЖОКК-ға Федерацияның кіруі және осы ұйымның құрамына кіретін барлық кәсіподақ ұйымдарымен достық және сындарлы диалогты одан әрі құру мәселесін зерттеу үшін құрылған ЖОКК комиссиясына толық көмек көрсету мақсатында тиісті жұмыс жүргізу.

4.4. Басқа халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық орнату.

Федерация JPLAF қорымен өзара ынтымақтастық бойынша жұмысты жалғастыруды және жыл сайынғы негізде осы ұйымды шақыру бағдарламасында кәсіподақ оқуынан өту үшін Федерация өкілдерін жіберуді көздейді.

Сонымен қатар, қормен ынтымақтастық аясында. Ф.Эберта алдағы кезеңде Федерация "еңбек дауларын тиімді шешу: диалог және татуластыру рәсімдері" тақырыбында семинарлар, әйелдер ұйымдарының өкілдері үшін агрессорлармен жұмыс істеу бойынша семинарлар сериясын өткізуді, ҚР-дағы еңбекақы төлеу жүйесін жетілдіру мәселелері бойынша отандық және халықаралық сарапшылардың қатысуымен дөңгелек үстел өткізуді

жоспарлады, сондай-ақ жастар өкілдерінің осы қордың жастар көшбасшылығы бағдарламасына қатысуы жөнінде уағдаластыққа ие.

Винрок Интернейшнлмен өзара іс-қимыл аясында федерацияның Заң клиникасының қызметкерлері үшін қауіпсіз көші-қон, адам саудасына қарсы іс-қимыл және мигранттар мен адам саудасының құрбандарының құқықтарын қорғау бойынша бірқатар тренингтер өткізу жоспарланған. Сондай-ақ, жұмыста пайдалану үшін қауіпсіз көші-қон және адам саудасына қарсы іс-қимыл туралы ақпараттық материалдарды, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысты басқа да материалдарды әзірлеу, дайындау және ұсыну көзделген.

Жүргізіліп жатқан жұмыстың маңыздылығы мен қажеттілігін сезіне отырып, Федерация бұл жобаларды жыл сайын өткізуді көздейді.

5. ШЕТ ЕЛДЕРДІҢ ҰЛТТЫҚ КӘСІПОДАҚ ОРТАЛЫҚТАРЫМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ

Достық қатынастарды одан әрі нығайту мақсатында Федерацияның алдында халықаралық қоғамдастықпен екі жақты қатынастарды құру міндеті тұр. Осыған байланысты тәжірибе алмасу және екіжақты келіссөздер жүргізу үшін жыл сайын Федерация өкілдерін халықаралық ұйымдар мен шетелдік кәсіподақ ұйымдарына жіберу жоспарлануда.

5.1. Шетелдік кәсіподақтарымен Халықаралық ұйымдарға жұмыс сапарлары.

Таяудағы кезеңде федерация жұмыс сапарымен келуге ниетті шетелдік Кәсіподақ және халықаралық ұйымдардың басым тізімдері қалыптастырылды. Атап айтқанда:

- 1) Ресейдің тәуелсіз кәсіподақтар Федерациясы (Мәскеу қ., РФ)
- 2) Грузия кәсіподақтар бірлестігі (Тбилиси қ., Грузия)
- 3) Әзірбайжан кәсіподақтар конфедерациясы (Баку қ., Әзірбайжан)
- 4) Өзбекстан кәсіподақтар Федерациясы (Ташкент қ., Өзбекстан)
- 5) Британдық кәсіподақтар конгресі (TUC) (Лондон, Англия)
- 6) халықаралық кәсіподақтар конфедерациясы (Брюссель қ., Бельгия)
- 7) Халықаралық еңбек ұйымы (Женева қ., Швейцария)

Кейінгі жылдары осы жұмыс жалғастырылатын болады, екі жақты қарым-қатынастарды аралау және жолға қою үшін елдер тізбесін Федерация қалыптастыратын болады және жыл сайынғы жұмыс жоспарлары шеңберінде алқалы орган бекітетін болады.

5.2. Мүшелік ұйымдарға халықаралық кәсіподақ бірлестіктерімен байланыс орнатуға жәрдемдесу.

Федерацияның маңызды бағыты халықаралық кәсіподақ қозғалысындағы беделді нығайту болып табылады, бұл, сөзсіз, салалық

кәсіподақтардың халықаралық салалық кәсіподақ ұйымдарына қатысуына байланысты. Бұл міндетті іске асыру үшін халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимыл және ынтымақтастықты нығайту саласындағы салалық кәсіподақтардың жұмысын күшейту қажеттілігі бар.

Осыған байланысты Федерация аталған үдеріске ықпал етуге, атап айтқанда, салалық кәсіподақтар қатарынан мүшелік ұйымдарды халықаралық оқыту семинарлары мен конференцияларына тартуға, салалық кәсіподақтар өкілдерін шетелдік кәсіподақ орталықтары мен Халықаралық ұйымдарға барған кезде федерация делегацияларының құрамына қосуға, сондай-ақ халықаралық салалық кәсіподақ ұйымдарында тұрған салалық кәсіподақтар санының артуына жәрдемдесуге бағытталған.

5.3. Федерация қызметі туралы шетелдік кәсіподақ қауымдастығын хабардар ету.

Федерация Орталық Азия мемлекеттерінің аймақтық халықаралық кәсіподақтар ұйымын құру мәселесін зерттеу міндетін алға қояды. Мұндай ұйымды құру Қазақстанның халықаралық кәсіподақ қозғалысындағы беделін нығайтуға ықпал етуі мүмкін деп болжануда.

Осыған байланысты, Орталық Азия елдері (Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Түрікменстан, Өзбекстан) кәсіподақтарының өңірлік өзара іс-қимылы туралы мәселелерді талқылау бойынша келіссөздер өткізу жоспарлануда. Бірлескен жұмыстың одан әрі бағыттарын анықтау үшін Федерация аталған елдердің ұлттық кәсіби орталықтарымен бірқатар екіжақты кездесулер өткізуді жоспарлап отыр.

Жоғарыда баяндалғанды назарға ала отырып, Орталық Азия мемлекеттері кәсіподақтарының өңірлік өзара іс-қимылын және интеграциясын нығайту мақсатында Федерация шетелдік әріптестерімен бірге өз қызметінің бағыттарының бірі өңірлік халықаралық кәсіподақ ұйымдарын құру жөніндегі идеяны ілгерілетуге жәрдем көрсету мен қолдау көрсетуді білдіреді.

5.4. Жаңа аймақтық халықаралық кәсіподақ бірлестіктеріне бастамашылық ету.

Федерация халықаралық қоғамдастықты өз қызметі туралы ақпараттық материалдар арқылы ғана емес, сонымен қатар өз алаңдарында, яғни Сайтта және газетте халықаралық кәсіподақ қозғалысы туралы ақпараттандыруды күшейту бойынша жұмысты жалғастыруға ниетті. Қосымша басым бағыт БАҚ қолдауымен іс-шараларды ақпараттық сүйемелдеу, барлық мүшелік ұйымдар мен халықаралық әріптестерге бюллетень түрінде дайджест шығару және тарату болып табылады.

6. КӘСІПОДАҚ КАДРЛАРЫ МЕН АКТИВТЕРІНІҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ

Федерация ХЕҰ, ЖХЕК Жапон халықаралық қорымен, Ф.Эберт қорымен және басқа да халықаралық ұйымдармен және кәсіподақ көшбасшыларын оқыту және біліктілігін арттыру жөніндегі шетелдік кәсіби орталықтармен жолға қойылған сындарлы ынтымақтастықты жалғастыруға ниетті. Сонымен қатар, Федерация мүмкіндіктерді зерттеп, осы бағытта ұлттық кәсіби орталықтармен ынтымақтастық орнатуды жоспарлап отыр.

Алдағы кезеңде әртүрлі халықаралық ұйымдармен тиісті бағыттар бойынша халықаралық, субөңірлік іс-шаралар өткізу жөніндегі бірлескен жұмыстардың жоспары белгіленген. Осылайша, Федерация өз өкілдерінің тәжірибесі мен кәсібилігін тұрақты негізде арттыруға бағытталған.

7. ҚОРЫТЫНДЫ

Осы Бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізу үшін Федерацияның халықаралық кәсіподақ қауымдастығына кірігу бағыттарын жетілдіруді жалғастыру және орталық аппараттың, атап айтқанда, осы процеске тікелей немесе жанама тартылған департаменттердің, сондай-ақ мүшелік ұйымдардың жұмысын жетілдіру қажет.

Қазіргі кезеңде халық, БАҚ және халықаралық ұйымдар арасында кәсіподақ ұйымдарының беделін нығайтудың орындылығы бар.

Осы бағдарламаның бағыттарын жан – жақты іске асыру Қазақстан Республикасының аумағында еңбекшілердің заңды құқықтары мен әлеуметтік - экономикалық мүдделерін қорғайтын орган ретінде федерацияның беделін нығайтуға және жалпы халықаралық кәсіподақ қозғалысына жәрдем көрсетуге мүмкіндік береді.